

PN.4131.393 .2013

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdzam nieważność **uchwały Nr XVI/160/13 Rady Gminy Wilczęta** z dnia 21 czerwca 2013r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wilczęta .

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Wilczęta, powołując się na art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012r., poz. 391 z późn. zm.) ustaliła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wilczęta, stanowiący załącznik do ww.uchwały.

Podstawę prawną podjęcia ww.uchwały stanowi przepis art. 4 ust.1 i ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z delegacją ustawową, rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który jest aktem prawa miejscowego. Regulamin, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy, określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości. Katalog zawarty w art. 4 ust. 2 ustawy, określa kwestie, jakie winien regulować uchwalony przez radę gminy regulamin.

Wykraczanie poza upoważnienie ustalone w art. 4 ust. 2 nie jest dopuszczalne, gdyż w przepisie tym ustawodawca nie posłużył się zwrotem „w szczególności”, a dokonał szczegółowego wyliczenia wymagań.

Brak w treści uchwały choćby jednego elementu wskazanego w normie kompetencyjnej, oznacza niewypełnienie delegacji ustawowej i w konsekwencji konieczność zakwestionowania uchwalonego regulaminu w całości.

Organ nadzoru badając treść Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wilczęta stwierdził, że Rada Gminy ustalając Regulamin pominęła ustawowo obligatoryjny element. W treści rozdziału 8 *Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzania* w § 17 i 18 Rada zamieściła postanowienia, wedle których:

- 1) właściciele, zarządcy nieruchomości wielorodzinnych i obiektów użyteczności publicznej, a w uzasadnionych przypadkach innych terenów zabudowanych, położonych w granicach administracyjnych Gminy Wilczęta zobowiązani są do przeprowadzania deratyzacji na terenie nieruchomości,
- 2) obowiązkową deratyzację wykonuje się corocznie w terminie od 15 marca do 30 kwietnia, a w uzasadnionych przypadkach, w miarę potrzeby, również w innych terminach.

W treści przepisów rozdziału 8 Regulaminu, Rada Gminy Wilczęta nie zawarła regulacji obligatoryjnej - nie wyznaczyła obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji.

Ponadto, zobowiązanie, w tym samym zapisie, właścicieli nieruchomości oraz zarządców do przeprowadzania na własny koszt deratyzacji, jest niezgodne z prawem. Art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach daje radzie gminy upoważnienie wyłącznie do wyznaczania regulaminem obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania, samo zaś wykonanie deratyzacji nakłada na gminę – podobnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 7 kwietnia 2011 r. sygn. akt. II SA/Ol 145/11.

Należy zatem wskazać, że niewykonanie dyspozycji art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012r., poz. 391 z późn. zm.) skutkuje koniecznością wyeliminowania całego aktu prawnego z obrotu prawnego.

Ponadto niezgodne z prawem jest także rozwiązanie przyjęte w § 2 ust.1 pkt 3 Regulaminu. Wprowadzając w § 2 Regulaminu słowniczek pojęć, Rada zamieściła definicję nieruchomości, powołując się na 46 § 1 kodeksu cywilnego (Dz.U. z 23 kwietnia 1964r., Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) inną niż w ustawie. Rada zmodyfikowała zawarte w przepisie kodeksowym określenie nieruchomości, do czego nie upoważnia jej żaden przepis prawa. Rada nie ma upoważnienia w tym zakresie, poza tym modyfikacja pojęć ustawowych może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji uchwały.

Narusza prawo również zapis § 7 ust.1 pkt 12 Regulaminu, który stanowi, że: w przypadku lokali handlowych i gastronomicznych, dla zapewnienia czystości wymagane jest również ustawienie na zewnątrz, poza lokalem, co najmniej jednego pojemnika 120 l na odpady. W ocenie organu nadzoru zapis ten, narusza upoważnienie zawarte w art.4 ust.2 pkt 2 ustawy, gdyż nakazuje właścicielom nieruchomości, na których położone są lokale wskazane w tym zapisie, ustawienie dodatkowego pojemnika poza lokalem. W istocie organ stanowiący gminy, w tym przypadku, zastosował kryterium rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, a nie kryterium przewidziane w ustawie tj. średnią ilość odpadów wytwarzanych w innych źródłach i liczby osób korzystających z pojemników, co powoduje konieczność stwierdzenia jego nieważności w zakresie, w jakim wykracza on poza ustawowe upoważnienie.

Poza materią regulaminową znajduje się również uregulowanie § 7 ust.3 Regulaminu, stanowiące, że „, przedsiębiorca, który odbiera odpady na mocy umowy podpisanej z Gminą, albo, z którym właściciel nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, zawarł umowę na odbiór odpadów komunalnych, pobiera dodatkową opłatę za wykonaną usługę”. Kwestię szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów reguluje rada gminy w odrębnej uchwale na podstawie dyspozycji zawartej w art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, nie zaś w regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.

Niedopuszczalne jest również zamieszczanie w regulaminie utrzymania czystości i porządku zakazów, takich jak w § 9 Regulaminu, a dotyczących:

- zagęszczania odpadów komunalnych zbieranych w pojemnikach w sposób uniemożliwiający ich usunięcie z pojemnika,
- umieszczania na pojemnikach do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych innych odpadów, takich jak: odpady budowlane i rozbiórkowe, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, które należy zbierać oddzielnie i usuwać na zasadach określonych w niniejszej uchwale.

Zakazy tego rodzaju ustanawiają bowiem obowiązki, które nie mają żadnej podstawy prawnej.

Ponadto za niezgodny z prawem należy uznać zapis zawarty w rozdziale 6 Regulaminu *Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów*

przeznaczonych do wspólnego użytku: w § 15 ust. 1 pkt 2 lit. d, który stanowi, że „zabronione jest wprowadzanie zwierząt domowych do piaskownic, placów, miejsc zabaw dla dzieci, kąpielisk, miejsc służących do uprawiania sportu i rekreacji, na cmentarze, do budynków użyteczności publicznej, na tereny placówek oświatowo-wychowawczych, targowisk oraz innych nieruchomości, jeśli właściciel tych obiektów wprowadził taki zakaz. Zakaz ten, z wyjątkiem zakazu wpuszczania zwierząt domowych do piaskownic nie dotyczy osób niewidomych korzystających z psów – przewodników”.

Zapis powyższy należy uznać za sprzeczny z prawem, gdyż zawarte w nim zakazy wprowadzania zwierząt domowych do wskazanych w nim miejsc użyteczności publicznej winny wynikać i wynikają z innych aktów, a mianowicie z regulaminów korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, wydanych na mocy art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Odnośnie innych nieruchomości, to zasady korzystania z nich ustalają ich właściciele bądź zarządcy.

W § 15 ust.1 pkt 4 Rada wskazała, że „ postanowienia pkt 2 dotyczą także zwierząt nieudomowionych, utrzymywanych w charakterze zwierząt domowych”. Ustanawiając ten obowiązek, Rada przekroczyła upoważnienie wskazane w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy będący podstawą do określenia obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe.

Ponadto trudno jest wskazać, jakie zwierzęta Rada miała na uwadze używając pojęcia „zwierzęta nieudomowione”.

Jednak mając na uwadze, że regulamin jest aktem prawa miejscowego, a co zatem idzie jest źródłem prawa, zgodnie z Konstytucją RP, w związku z tym jego uregulowania powinny być precyzyjne oraz poprawne pod względem językowym. Stanowione prawo winno być klarowne dla jego odbiorców. Należy wskazać, że przepisy prawa nie regulują pojęcia zwierząt nieudomowionych, zatem ww. zapis Regulaminu pozostawia wątpliwości co do zakresu objętego tym pojęciem.

W związku z tym, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Gminy Wilczęta,
2. Wójt Gminy Wilczęta.

DYREKTOR
Wydziału Prawnego i Nadzoru

Elżbieta Sobańska

z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Jan Maścianica
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski